

Doktorantūros studijų dalyko sandas

Dalyko pavadinimas	Moklo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Koloproktologija 8 kreditai (212 val.)	Medicina (06 B) Chirurgija (B600)	Medicinos	Gastroenterologijos, nefrourologijos ir chirurgijos klinika
Studijų būdas	Kreditų (valandų) skaičius	Studijų būdas	Kreditų (valandų) skaičius
Paskaitos	-	Seminarai	-
Konsultacijos	2 kreditai (53 val.)	Individualus darbas	6 kreditai (159 val.)

Dalyko anotacija:

Dalyko tikslas:

Supažindinti doktorantus su pagrindinėmis storosios žarnos susirgimų diagnostikos ir gydymo algoritmais, storosios žarnos operacijomis ir intervencijomis, indikacijomis ir kontraindikacijomis joms atlikti.

Dalyko tematika:

Storosios žarnos tyrimo etapiškumas. Indikacijos ir kontraindikacijos kolonoskopijai, rentgenologiniams tyrimams, virtualiai kolonoskopijai, kompiuterinei tomografijai ir magneto branduoliniam rezonanso tyrimui. Indikacijos, kontraindikacijos ir vertinimo skalės atliekant sfinkeromanometriją, defekografiją, žarnyno tranzito rytimus žymėtais rodmenimis.

Įgimtos storosios žarnos ligų (Hiršprungo liga, idiopatinė didelė gaubtinė žarna, dolichosigma) klinika, diagnostika, gydymas. Storosios žarnos divertikulai: etiologija, patogenezė, klasifikacija, klinika, diagnostika, gydymas. Kolostomos, jų klasifikacija. Nepiktybiniai storosios žarnos navikai: etiologija, patogenezė, klinika, diagnostika, diferencinė diagnostika ir gydymas. Storosios žarnos vėžys: etiologija, patogenezė, klinika, diagnostika, diferencinė diagnostika ir gydymas. Onkologinių storosios žarnos susirgimų diagnostikos ir gydymo principai, multidisciplininis komandos darbas. Chemoterapijos ir spindulinės terapijos gydymo indikacijos ir kontraindikacijos. Ligonų priežiūra ir sekimas po storosios žarnos piktybinių susirgimų operacijų.

Uždegiminės storosios žarnos ligos: nespecifinis opinis kolitas, Krono liga. Diagnostikos ir gydymo algoritmai. Indikacijos chirurginei intervencijai. Rekonstrukcinė proktokolektomija – indikacijos operacijai, komplikacijos ir jų gydymas.

Storosios žarnos fistulės, jų priežastys ir rūšys. Diagnozė, gydymo būdai.

Įgimtos tiesiosios žarnos ligos. Dermoidinė cista. Jos lokalizacija, etiologija, patogenezė, klinika, diagnostika ir gydymas. Anorektinės ligos: kokcigodinija, išangės niežulys ir įplėša. Diagnostika ir gydymas.

Ūminis paraproktitas. Etiologija, patogenezė, klinika, diagnostika ir gydymas. Lėtinis paraproktitas. Pararektalinių fistulių etiologija, patogenezė, klinika, diagnostika, gydymas.

Hemorojus: etiologija, patogenezė, klasifikacija, klinika, diagnozė, gydymas. Pirminis ir antrinis hemorojus. Analinė įplėša: etiologija, patogenezė, klinika, diagnozė, gydymas.

Tiesiosios žarnos iškritimas: etiologija, patogenezė, klinika, diagnostika, gydymas.

Tiesiosios žarnos vėžys: etiologija, patogenezė, klinika, diagnostika. Klasifikacija, vėžio stadijos. Chirurginis gydymas. Onkologinių storosios žarnos susirgimų

diagnostikos ir gydymo principai, multidisciplininis komandos darbas. Chemoterapijos ir spindulinės terapijos gydymo indikacijos ir kontraindikacijos. Ligonų priežiūra ir sekimas po storosios žarnos piktybinių susirgimų operacijų.

Minimaliai invazinė storosios žarnos chirurgija: būdai, indikacijos ir kontraindikacijos. Endoskopinių storosios žarnos intervencijų galimybės. Endoskopinė mukozektomija ir kiti endoskopinių intervencijų būdai ir jų perspektyvos.

Chirurgų koloproktologų ir gydytojų gastroenterologų bendradarbiavimo perspektyva. „Dirgliosios žarnos“ sindromas. etiologija, patogenezė, klinika, diagnostika, diferencinė diagnostika ir gydymas. Diagnostikos ir gydymo algoritmai. Mitybos ypatumai dirgliosios žarnos sindromo prevencijai ir gydymui. Dietoterapijos įtaka. Uminės koloproktologinės ligos ir situacijos. Storojo žarnyno nepraeinamumas, diagnostikos ir gydymo ypatumai, Rekanalizacijos tikslas ir metodai, rektoskopinė, kolonoskopinė, lazerinė, stentinė rekanalizacija. Vienmomentinė ir dvimomentinė storojo žarnyno nepraeinamumo atstatymo operacinė taktika ir skirtumai, socioekonominė operacinės taktikos pagrindimo momentai. Kraujavimas iš storojo žarnyno. Etiologija, diagnostika, gydymas. KT angiografijos diagnostikos reikšmė, embolizacijos galimybės, intraoperacinė kolonoskopija ir enteroskopija. Konservatyvaus ir operacinio kraujavimo gydymo rezultatai, galimi kombinacinio gydymo variantai.

Funkcinė koloproktologija, obstipacijos sindromas ir storojo žarnyno sulėtinto tranzito diagnostikos ypatumai. Medikamentinis gydymas ir indikacijos chirurginei intervencijai, Chirurginių operacijų būdai ir jų rezultatai.

Išmatų nelaikymas: etiologija, patogenezė, klinika, diagnostika, diferencinė diagnostika ir gydymas. Indikacijos chirurginiam gydymui. Chirurginių operacijų būdai, indikacijos jų parinkimui. Artimi ir atokūs rezultatai po chirurginio gydymo.

Mažojo dubens susirgimų tarpdisciplininis –gastroenterologo, urologo, chirurgo-koloproktologo, ginekologo, radiologo, reabilitologo, slaugos specialisto - gydytojų komandinis darbas. Tarpdisciplininės komandos diagnostikos ir gydymo ypatumai.

Rekomenduojama literatūra:

1. Žeromskas P., Strupas K., Janėnas A. Hemorojaus chirurginio gydymo dienos stacionare socialiniai ir ekonominiai aspektai. ISSN 1392-0995, ISSN 1648-992 Lietuvos chirurgija. 2006, 4 (3), p. 221-225.
2. Operative surgery. Second edition. Edited by McLatchie GR., Leaper DJ. 2006; p.866.
3. Lange Q&A Surgery, Fifth Edition 5th Edition By C. Cayten, Max Goldberg, Nanakram Agrawal. 2008.
4. E. Poškus ir P. Žeromskas. Mokomoji priemonė „Chirurginės koloproktologijos konspektai“, 2010.
5. Pundzius J ir kt. Vadovėlis. Chirurgija. Charibdė, 2013.
6. Andrew P. Zbar. Reconstructive Surgery of the Rectum, Anus and Perineum. 2013 Springer –Verlag.
7. Robin K.S. Philips. Colorectal Surgery. 2014 Elsevier.
8. <http://www.websurg.com/index.php>

Konsultuojantys dėstytojai:

1. **Kestutis Strupas (prof. habil. dr.):**
 1. Poškus E., Jotautas V., Žeromskas P., Stašinskas R., Stratilatovas E., **Strupas K.** One-Stage Operation for Cancer of the Left Colon with Bowel Obstruction: Do We Need On-Table Wash-Out of the Colon?" Chirurgische Gastroenterologie. ISSN 0177-990, 22(1) 1-64 (2006); ISSN 1421-9808. p. 47-51.

2. **Strupas Kęstutis**, Matulevičius Augustinas, Žaldokas Gytis, Žeromskas Paulius. Sfinkterio plastikos efektyvumas gydant išmatų nelaikymą // Medicinos teorija ir praktika. Vilnius: Medicinos mintis. ISSN 1392-1312. 2014, t. 20, nr. 2, p. 118-122.
3. P. Lizdenis, J. Birutis, I. Čelkienė, N.E. Samalavičius, J. Kuliavas, V. Slunskis, T. Poškus, V. Jotautas, E. Poškus, **K. Strupas**, Ž. Saladžinskas, A. Tamelis. Short-term results of quality of life for curatively treated colorectal cancer patients in Lithuania. Medicina 2015, Volume 51, Issue 1, Pages 32–37.
4. T. Poškus, **K. Strupas**, S. Mikalauskas, D. Bitinaitė, A. Kavaliauskas, N. E Samalavičius, Ž. Saladžinskas. Initial results of the National Colorectal Cancer Screening Program in Lithuania.// European journal of cancer prevention, 2015 Volume: 24 Issue: 2, ISSN: 0959-8278, Pages: 76-80.
5. D. Rutkauskaitė, G. Navickas, E. Poškus, **K. Strupas**. Retrorektinių-presakralinių darinių radiologinės diagnostikos ir gydymo patirtis VUL Santariškių Klinikose 2004–2015 m / Medicinos teorija ir praktika, 2015, T. 21, Nr. 4.1. p. 606-611.
6. E. Poškus, I. Karnusevičius, G. Andreikaitė, S. Mikalauskas, T. Poškus, **K. Strupas**. C-reactive protein is a predictor of complications after elective laparoscopic colorectal surgery: five-year experience // Videosurgery Miniinv 2015; 10 (3): 418–422.

Eligijus Poškus (prof. dr.):

1. **Poškus E.**, Jotautas V., Žeromskas P., Stašinskas R., Stratilatovas E., Strupas K. One-Stage Operation for Cancer of the Left Colon with Bowel Obstruction: Do We Need On-Table Wash-Out of the Colon? Chirurgische Gastroenterologie. ISSN 0177-990, 22(1) 1-64 (2006); ISSN 1421-9808. P. 47-51.
2. **Poškus E.**, Jotautas V., Strupas K. Changes in Tactics of Treatment of Large Bowel Diverticulitis and Cancer with Perforation. Colorectal Disease. Abstracts of the First Scientific and Annual general Meeting of the European Society of Coloproctology. 13-16 September 2006. Lisbon, Portugal, 2006.
3. **Poškus E.**, Jotautas V., Žeromskas P., Strupas K. Comparison of laparoscopic colon and rectal resection. Experience from the first 50 operations. Colorectal disease. Vol. 10, suppl. 2. Abstracts of the 3rd annual meeting of the European society of coloproctology 24-27, Nantes, France, 2008.
4. Strupas K., **Poškus E.**, Ambrazevičius M. Retrorectal Tumours: Literature Review and Vilnius University Hospital „Santariskiu Klinikos“ Experience of 14 cases // European journal of medical research: May 12 2011, Vol. 16 issue 5, p. 231-236.
5. **Poškus E.**, Mikalauskas S, Jotautas V, Žeromskas P, Poškus T, Strupas K, Samalavičius NE, Lasinskas M, Sklepavičius A, Tamelis A, Saladžinskas Ž, PavalkisD, Jakaitienė A, Smailytė G. The pattern of colorectal cancer surgery in Lithuania in 2005: do results meet expectations? Medicina (Kaunas).2013;49(3):124-31.
6. P. Lizdenis, J. Birutis, I. Čelkienė, N.E. Samalavičius, J. Kuliavas, V. Slunskis, T. Poškus, V. Jotautas, **E. Poškus**, K. Strupas, Ž. Saladžinskas, A. Tamelis. Short-term results of quality of life for curatively treated colorectal cancer patients in Lithuania. Medicina 2015, Volume 51, Issue 1, Pages 32–37.
7. D. Rutkauskaitė, G. Navickas, **E. Poškus**, K. Strupas. Retrorektinių-presakralinių darinių radiologinės diagnostikos ir gydymo patirtis VUL

	<p>Santariškių Klinikose 2004–2015 m / Medicinos teorija ir praktika, 2015, T. 21, Nr. 4.1. p. 606-611.</p> <p>8. E. Poškus, I. Karnusevičius, G. Andreikaitė, S. Mikalauskas, T. Poškus, K. Strupas. C-reactive protein is a predictor of complications after elective laparoscopic colorectal surgery: five-year experience // Videosurgery Miniinv 2015; 10 (3): 418-422.</p>
<p>3.</p>	<p><u>Tomas Poškus (prof. dr.):</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Incidence, risk, management, and outcomes of iatrogenic full-thickness large bowel injury associated with 56,882 colonoscopies in 14 Lithuanian hospitals. Samalavicius NE, Kazanavicius D, Lunevicius R, Poškus T, Valantinas J, Stanaitis J, Grigaliunas A, Gradauskas A, Venskutonis D, Samuolis R, Sniuolis P, Gajauskas M, Kaselis N, Leipus R, Radziunas G. Surg Endosc. 2013 May;27(5):1628-35. doi: 10.1007/s00464-012-2642-4. Epub 2012 Dec 12. Erratum in: Surg Endosc. 2013 ug;27(8):3053-4. PMID: 23233015 2. Impact of radiotherapy on surgical repair and outcome in patients with rectourethral fistula. Beddy D, Poškus T, Umbreit E, Larson DW, Elliott DS, Dozois EJ. Colorectal Dis. 2013 Dec;15(12):1515-20. doi: 10.1111/codi.12350. PMID:23841640 3. Haemorrhoids and anal fissures during pregnancy and after childbirth: a prospective cohort study. Poškus T, Buzinskienė D, Drasutiene G, Samalavicius N, Barkus A, Barisauskiene A, Tutkuvienė J, Sakalauskaite I, Drasutis J, Jasulaitis A, Jakaitiene A. BJOG. 2014 May 9. doi: 10.1111/1471-0528.12838. [Epub ahead of print] PMID: 24810254 4. Initial results of the National Colorectal Cancer Screening Program in Lithuania. Poškus T, Strupas K, Mikalauskas S, Bitinaitė D, Kavaliauskas A, Samalavicius NE, Saladzinskas Z. Eur J Cancer Prev. 2014 Nov 3. [Epub ahead of print] PMID: 25370682 5. Short-term results of quality of life for curatively treated colorectal cancer patients in Lithuania. Lizdenis P, Birutis J, Čelkienė I, Samalavičius N, Kuliavas J, Slunskis V, Poškus T, Jotautas V, Poškus E, Strupas K, Saladžinskas Ž, Tamelis A. Medicina (Kaunas). 2015;51(1):32-7. doi: 10.1016/j.medici.2015.01.006. Epub 2015 Jan 28.
<p>4.</p>	<p><u>Valdemaras Jotautas (doc. dr.):</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Valdemaras Jotautas, Dileta Rutkauskaitė, Kęstutis Strupas. Transanal endoscopic microsurgery—a new method in the treatment of complicated large gastric heterotopy in the rectum // International Journal of Colorectal Disease 2012, vol. 27 (11), ISSN: 0179-1958, p 1539-1540. 2. Poškus Eligijus, Mikalauskas Saulius, Jotautas Valdemaras, Žeromskas Paulius, Poškus Tomas, Strupas Kęstutis, Samalavičius Narimantas Evaldas, Lasinskas Marius, Sklepavičius Andrius, Tamelis Algimantas, Saladžinskas Žilvinas, Pavalkis Dainius, Jakaitienė Audronė, Smailytė Giedrė. The Pattern of Colorectal Cancer Surgery in Lithuania in 2005: Do Results Meet Expectations? // Medicina. 2013, t. 49, nr. 3. ISSN 1010-660X p. 124-131. 3. P. Lizdenis, J. Birutis, I. Čelkienė, N.E. Samalavičius, J. Kuliavas, V. Slunskis, T. Poškus, V. Jotautas, E. Poškus, K. Strupas, Ž. Saladžinskas, A. Tamelis. Short-term results of quality of life for curatively treated colorectal cancer patients in Lithuania. Medicina 2014 Medicina 2015, Volume 51, Issue 1, Pages 32–37. 5. Karolis Čekas, Vilius Rudaitis, Virgilijus Beiša, Valdemaras Jotautas, Dileta Rutkauskaitė, Raimundas Meškauskas, Eugenijus Stratilatovas.

Common bile duct villous adenoma: a case report and review of the literature // Journal of Medical Case Reports, 2016, DOI: 10.1186/s13256-015-0789-z.

6. K. Macevičiūtė, E. Laugžemys, A. Kolosov, **V. Jotautas**, I. Rakita, S. Mikalauskas, D. Kazanavičius, R. Račkauskas, K. Strupas, T. Poškus, V. Beiša. Mortality of emergency abdominal surgery in high-, middle- and low-income countries. Global Surg Collaborative // British Journal of Surgery 2016; ISSN: 0007-1323; Volume 103, Issue 8, pages 971–988.
7. Marius Kryžauskas, Donatas Danys, Tomas Poškus, Saulius Mikalauskas, Eligijus Poškus, **Valdemaras Jotautas**, Virgilijus Beiša, Kestutis Strupas. Is acute appendicitis still misdiagnosed?. // Open Medicine, Formerly Central European Journal of Medicine, ISSN: 2391-5463 DE GRUYTER Volume 11, Issue 1, Pages 231–236.

Vilniaus universiteto Medicinos, Odontologijos ir Visuomenės sveikatos kryptių mokslo doktorantūros komitetų ir Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Mokslo komiteto teikimu patvirtinta Medicinos fakulteto Taryboje 2016-10-18 d. protokolo Nr. (1.1.)-150000-TP-7(618).

Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Dekanas Prof. (HP) dr. Algirdas Utkus: